

Elämää taigametsiin

- Toteutamme 215 metsän ennallistamispolttoa yhteensä 3 400 hehtaarilla.
- Lisäksi teemme paloa jäljitteleviä toimenpiteitä 2 800 hehtaarilla.
- Hankekohteet sijaitsevat 165 Natura 2000 -alueella Ruotsissa ja Suomessa.
- Ennallistamistoimet luovat elinympäristöjä vähintään 40 paloriippuvaiselle lajille.
- Lisäksi ennallistamispoltoista hyötyvät lukuisat kuollutta puuta tarvitsevat lajit.
- Metsä on ennallistamispolton jälkeen monimuotoisempi ja täynnä elämää!
- Life2Taiga-hanketta rahoittaa EU:n LIFE Luonto-ohjelma.
- Hanketta koordinoi Västmanlandin lääninhallitus Ruotsista.
- Life2Taiga-hanke käynnistyi syksyllä 2022 ja päättyy joulukuussa 2028.

Hankekumppanit ovat:

Taalainmaan, Gotlannin, Gävleborgin, Jämtlandin, Jönköpingsin, Kalmarin, Kronobergin, Norrbottenin, Södermanlandin, Uppsalan, Värmlandin, Västerbottenin, Västernorrlandin, Västmanlandin, Västra Götalandin, Örebron ja Östergötlandin lääninhallitukset, sekä Swedish Environmental Protection Agency ja Metsähallitus Luontopalvelut.

Kuvat: Kjell Store ja Ulrika Mogren.

Esitetyt näkemykset ja mielipiteet ovat aineiston tekijöiden omia eivätkä välttämättä vastaa Euroopan unionin tai CINEA:n näkemyksiä. Euroopan unionia tai CINEA:a ei voida pitää niistä vastuussa.

Luomme monimuotoisuutta!

Suomen ja Ruotsin metsissä elää runsaasti lajeja, jotka ovat riippuvaisia toistuvista metsäpaloista. Hallitsemattomat luonnonpalot saattavat kuitenkin aiheuttaa enemmän haittoja kuin hyötyjä.

Hallittujen ennallistamispolttojen avulla luomme sopivia elinympäristöjä paloriippuvaisille lajeille. Kohdistamme ennallistamispoltoja suojelualueilla metsiin, joissa tulella on suurin positiivinen vaikutus alueen monimuotoisuuteen. Ennallistamispoltoja toteutetaan aina huolellisesti ennalta määriteltyjen turvallisuusohjeiden mukaisesti.

Ennallistamispoltoja ja paloa jäljittelevät toimenpiteet ovat EU-rahoitteisen Life2Taiga-hankkeen keskeisimmät ennallistamismenetelmät.

Seuraa hanketta!

Facebook: Suomen kansallispuistot
Instagram: luontoon.fi

Ota yhteyttä: life2taiga@lanstyrelsen.fi

Life2Taiga

Me suojelemme ja ennallistamme ainutlaatuisia taigametsiä Ruotsissa ja Suomessa

Boreaalinen luonnonmetsä

Pohjoista pallonpuoliskoa kiertävää havumetsävyöhykettä kutsutaan taigaksi. Ruotsissa ja Suomessa tätä luontotyyppiä kutsutaan boreaaliseksi luonnonmetsäksi.

Taigametsän valtapuita ovat kuusi ja mänty, joiden seassa voi kasvaa myös lehtipuita, kuten koivua ja haapaa. Vanhassa käsittelemättömässä luonnonmetsässä kasvaa monen ikäisiä puita, ja metsässä on runsaasti eri lahoasteen kuollutta puuta.

Kirveenkoskemattomat luonnonmetsät ovat vähentyneet Ruotsissa ja Suomessa viimeisen 150–200 vuoden aikana metsänhakkuiden ja tehokkaan palo-
vartioinnin ansiosta.

Ennallistamispoltto

Tuhansien vuosien ajan taigametsät paloivat säännöllisesti. Monen lajit ovat sopeutuneet metsäpaloihin jopa siinä määrin, että nykyään ne ovat uhanalaistuneet, koska vähentyneet metsäpalot eivät enää synnytä lajeille sopivia elinympäristöjä.

Ennallistamispoltto on ihmisen hallitusti toteuttama luonnonsuojelutoimenpide, joka synnyttää metsään luonnonpalon kaltaisia positiivisia vaikutuksia, kuten palanutta ja lahoavaa puuta.

Luonnonpalo ja ennallistamispoltto kuitenkin myös eroavat toisistaan. Ennallistamispoltto toteutetaan osaavan ja koulutetun henkilöstön voimin tietyllä, ennalta määritellyllä alueella. Palon voimakkuutta kontrolloidaan polton alusta loppuun asti. Luonnonpalo taas voi saada alkunsa missä ja milloin vain, ja se palaa suurella voimakkuudella, kunnes palo sammuu itsestään tai se sammutetaan pelastuslaitoksen toimesta.

Palon jäljittely

Joillakin kohteilla ei ole mahdollista toteuttaa ennallistamispolttoa turvallisesti johtuen esimerkiksi haastavista maastonmuodoista tai sammutusveden puutteesta.

Silloin yritämme jäljitellä tulen vaikutuksia käyttämällä vaihtoehtoisia menetelmiä. Paljastamme kivennäismaata luodaksemme uutta kasvutilaa, harvennamme puustoa saavuttaaksemme avoimemman metsänrakenteen tai synnyttämme metsiin kuollutta puuta.

Polton jäljittelymenetelmät ovat kalliita, ja usein tarvitaan menetelmän toistamista ennallistamispolton kaltaisen lopputuloksen saavuttamiseksi. Jotkin lajit tarvitsevat lisäksi kuumuutta ja savua itääkseen tai lisääntyäkseen. Siksi ennallistamispoltto on suositeltavin menetelmä, mutta toiseksi paras vaihtoehto on luoda sopivaa metsänrakennetta edellä kuvatuilla vaihtoehtoisilla menetelmillä.

Luodaan uutta elämää taigametsiin

Ennallistamispolton valmistelu käynnistyy useita kuukausia, jopa vuosia ennen kuin poltto sytytetään. Alue valitaan ja tutkitaan huolellisesti, jotta varmistetaan paras mahdollinen ennallistamistulos. Poltolle määritetään tavoitteet, kuten palaneen puuston määrä.

Ennallistamispoltto toteutetaan päivänä, jolloin maan- ja ilmankosteus sekä tuuliolosuhteet ovat poltolle sopivat. Maasto ei saa olla liian kosteaa, mutta ei myöskään aivan rutikuivaa. Ihanteellisia sääolosuhteita on vaikea ennustaa, joten polttohenkilöstön ja kaluston tulee olla valmiustilassa.

Polttoalueen rajat on tarkkaan määritetty. Vesipisteet, vesipumput ja sammutusletkut ovat paikoiltaan koko polttotapahtuman ajan. Noin kymmenen hengen polttohenkilöstö on levittäytyneenä omille paikoilleen varmistaakseen, ettei tuli leviä polttoalueen ulkopuolelle.

Metsää sytytetään kapeina kaistaleina polttoalueen sisällä. Tuli etenee hitaasti vastatuuleen. Sytytetyn kaistaleen annetaan palaa loppuun ennen seuraavan sytyttämistä. Tällä tavalla voimme hallita polton etenemistä ja tulen nopeutta ja voimakkuutta.

Kun viimeinen liekki on sammunut, vartioimme polttoaluetta ympärivuorokautisesti varmistaaksemme, että palo ei syty uudestaan. Pysymme alueella siihen asti, että alue on varmasti täysin sammunut, ja vasta sitten kuljetamme alueelta pois sammutuskaluston.

Ennallistamispolton jälkeen alue on musta ja nokin. Kuuset ja pienet männyt usein kuolevat polton seurauksena, kun taas suuremmat männyt yleensä selviävät. Maa muuttuu seuraavana vuonna taas vihreäksi.